

Přehled největších povodní v Praze zaznamenaných historickými prameny

- 935 nebo 938/939 povodní pobořen nejstarší dřevěný most přes Vltavu – nejstarší zpráva o povodni ze svatováclavské legendy o přenášení ostatků světce z Boleslavi do Prahy
- 1118 podle kronikáře Kosmy největší povodeň, jakou kdy Praha zažila - byl poškozen dřevěný most a kostely v pražském podhradí
- 1141, 15. 4. jarní povodeň v Praze, způsobila velké škody
- 1159 povodní poškozen dřevěný most natolik, že místo opravy byl 1159-1172 zbudován kamenný Juditin most
- 1226 povodeň
- 1250, po 2. 7. po krupobití, po němž kroupy ležely 7 dní, nastala povodeň, která zaplavila pole, louky a zahrady a způsobila velké škody
- 1257, srpen rozvodněná Vltava a přítoky – velké škody
- 1270 povodeň
- 1272, 4.-13. 3. poškozen kamenný Juditin most ledovými krami, které jej uprostřed pobořily, zatopena velká část Starého Města
- 1273, 18. 8. Vltava vystoupila z břehů až ke kostelům sv. Jiljí a sv. Mikuláše, pronikla do kostela sv. Františka, protékla židovskou čtvrtí, pobořila Juditin most, vzala s sebou všechny pražské mlýny, zbořila mnoho domů a utopilo se mnoho lidí
- 1280 povodeň – trvala mimořádně dlouho (20 dnů), zničila celé vltavské pobřeží a ostrov Štvanici. Řetěz povodní ze 70. let 13. stol. vedl údajně k navázení nábřeží a k umělému zvyšování terénu a úrovně ulic Starého Města navážkami o 2 - 4 m; jako důvod těchto povodní a navážek se uvádí zbudování jezů na Vltavě, které zdvihly hladinu řeky a tím i hladinu spodní vody ve městě
- 1281, 23. 6. přívalový liják způsobil sesuv svahu nad Jelením příkopem a poboření hradeb Pražského hradu i kapitulních budov, proudy vody vyvracely stromy, zaplavily kostel sv. Petra na Poříčí a pobořily v této čtvrti 12 domů
- 1310, 25. 7. povodeň kulminující na sv. Jakuba
- 1315, 25. 7. povodeň, když po předchozím velkém suchu přišel nepřetržitý několikadenní déšť
- 1322 povodeň následovaná neúrodou, hladem a morem
- 1337 povodeň v celých Čechách
- 1342, 1.-3. 2. po kruté zimě a náhlé oblevě byl ledovými krami neopravitelně pobořen Juditin most – bylo zbořeno 18 z 24 pilířů mostu a voda se rozlila do Starého Města a na Malou Stranu (1357-1390 pak byl postaven nový, Kamenný most, od 19. stol. nazvaný Karlovým mostem)
- 1359, 3. 9. povodeň po intenzivních deštích, voda sahala až k staroměstskému sv. Mikuláši, stavba nového mostu musela být přerušena
- 1367, březen zatopeno půl Starého Města, kry poškodily provizorní dřevěný most a jeden oblouk rozestavěného Karlova mostu, následovala morová epidemie
- 1370 povodeň
- 1373, 13.- 14. 3. povodeň, zaplavila Linhartskou čtvrť a „před dveřmi kostela sv. Mikuláše na ovocném trhu byly lapány ryby“ (tj. na dnešním Malém nám. a náměstí F. Kafky)
- 1374, kol. 5. 2. povodeň zalila Staré Město až ke kostelu sv. Jiljí
- 1392, 5. 12. povodeň – následujícího roku pak velké sucho a koryto řeky takřka bez vody
- 1412, kol. 21. 7. povodeň zatopila i Staroměstské náměstí
- 1432, 21.-27. 7. katastrofální povodeň po velkém suchu, když od sv. Jiří do 19. 7. nezapršelo a náhle se tohoto dne strhl dešťový příval, který trval nepřetržitě 4 dny; vzdutá Vltava přinesla mnoho dřeva i celých domů, ucpala a strhla pět pilířů Karlova mostu a zaplavila téměř celé Staré Město, odplavila všechny mlýny a zbořila mnoho domů; na Staroměstském náměstí se jezdilo na loďkách a moudří říkali, že „od potopy světa tak velké vody nebylo“; most byl 1432-1436 pečlivě a důkladně opraven

- 1445, kol. 24. 6. po třídním dešti okolo Jana Křtitele nastala velká voda a poté, co se prorhly rybníky u Dobříše voda sahala Bradáči až k nosu a zbořila řadu domů na Starém Městě – poprvé se údaj o velikosti povodně udává podle Bradáče (později se říkalo: „Když voda k Bradáčovým vousům posahuje, tu ona Pražanům až pod krk jde, a když Bradáčovi do huby teče, tu je z bytů vyhánění“)
- 1464, březen jarní povodeň, po níž nastal v Praze mor
- 1481, 8. 6. kulminovala pozvolna narůstající povodeň, podle pamětníků největší od roku 1432; voda sahala údajně Bradáči až k pleši a zatopila Mariánské nám., kostel sv. Anny, sv. Ducha a došla až ke kostelu sv. Mikuláše na Starém Městě, napáchala velké škody v domech
- 1496, 28. 1. povodeň, při níž kry zborily jeden pilíř (s Božími mukami) a jeden oblouk Karlova mostu
- 1501, 13.-18. 8. povodeň po nepřetržitém pětidenním dešti (vydatné deště předtím trvaly již tři měsíce) zatopila Staroměstské nám. až k Dlouhé ulici, v jednom z domů na zatopeném Mariánském nám. utonula děvečka, zaplaveno celé Podskalí, voda sahala až 2 lokte (asi 120 cm) nad Bradáče a sebrala jeden dům Na sloupích pod Vyšehradem a mlýn na Malé Straně, poškodila Karlův most (oprava trvala do 22. 6. 1503)
- 1503 povodeň podemlela vodárenskou věž u Šítkovského jezu, která se zřítla a poškodila přilehlé mlýny
- 1515, 15. 7. krupobití rozbilo skleněná okna kostelů Jiljí, Božího Těla, sv. Štěpána ad. (kroupy jako holubí vejce), několikadenní déšť způsobil záplavy po celé zemi
- 1515, 17. 7., 24. 8. v pátek před Maří Magdalenou (17. 7.) přívalový déšť způsobil povodeň na Sázavě, Vltavě a Labi, voda stála celý den v ulicích, deště a přívaly pak byly skoro denně i celý srpen a na sv. Bartoloměje (24. 8.) přišla již třetí povodeň toho roku, nešlo sklídit úrodu, nastal hlad a dokonce i zdražení piva
- 1521 povodní zničeny vltavské mlýny a jezy
- 1523, 5. 6. v pátek po Božím Těle přívalové deště a povodeň zničily pole a louky, blesk zapálil věž a kostel sv. Martina na Vyšehradě, vypukla nouze o chleba
- 1523, 11. 11. na sv. Martina po deštivém podzimu přišel tuhý mráz a následující den nevídaně prudká obleva a povodeň, která smetla mlýny a jezy
- 1537, 23. 5. povodeň až k Bradáčovým očím; zalila Staré Město až k sv. Mikuláši, sv. Jiljí a Dlouhé tříde a také Poříč, držela se v ulicích mnoho dní
- 1563, 24. 5. déšť, krupobití a poté povodeň na Vltavě a Labi, Botič napáchal velké škody v Michli, několik lidí přišlo o život
- 1565, 4.-5. 7. povodeň až k očím Bradáče, zaplavena Poštovská ulice, knihovna Rečkovy koleje a voda dosáhla až ke staroměstskému kostelu sv. Mikuláše
- 1567, 31. 8. povodeň zničila sena a odplavila dříví z podskalského trhu
- 1569, 20.- 21. 6. po třináctidenním dešti přišla povodeň a 21. 6. dosáhla Bradáčovi k očím; zaplavila Staré Město až ke klášteru sv. Anny a sv. Ducha, zaplavila Špitálsko a Štvanici, klášterem u sv. Kříže mnozí jezdili na loďkách a plavaly v něm židle, následoval nedostatek potravin a pitné vody
- 1570, 13. 1. povodeň dosáhla úst Bradáče a rozlila se až do Platnéřské ulice a dlouho nechtěla ustoupit, následoval mor
- 1582, 2.-11. 5. velká voda po čtyři dny sahala k očím Bradáče, odplavila dříví z Podskalí a ucpala jí Vltavu tak, že se dalo po dřevě v řece chodit jako po zemi, během povodně začal tzv. velký mor pražský (údajně v praž. městech zemřelo na 20 000 lidí)
- 1598, 15. 8. po dvoudenním dešti povodeň, která zatopila sklepy, zalila Klementinum a dosáhla až ke kostelu sv. Jiljí; následovaná morovou epidemií
- 1605, kol. 5. 12. povodeň, odplavila spoustu dříví z Podskalí a skládek na náplavkách
- 1612 povodeň
- 1613 povodeň
- 1655, 25. 3. povodeň při odchodu ledů; zničila špatně založenou věž Novomlýnské vodárny a podemlela několik pilířů Karlova mostu (odhalila údajně piloty a rošty, na nichž byl most založen)
- 1675 povodeň
- 1678 povodeň
- 1712, kol. 12. 4. povodeň „na 6 loktů“ (asi 3,5 m) nad normální hladinu řeky

- 1714, 31. 7. příval a povodeň po velké bouři nad středními Čechami, v Praze odplavila zásoby dřeva a soli (solnice byla v místech „na Poustkách“, kde je dnes Národní divadlo – po této povodni zde byla postavena nová nábrežní zeď, na níž se začaly zaznamenávat úrovně povodní v loktech nad normálem říční hladiny – nahradily údaje podle Bradáče)
- 1717 povodeň
- 1736, 19. 7. povodeň „na 6 loktů“
- 1740, 24. 12. velká voda vystoupila v Praze na 4,5 lokte nad normál
- 1750, 12. 7. povodeň v Praze, voda vystoupila na 5 loktů, když již o měsíc dříve, 15. 6., dosáhla 4,5 lokte
- 1770, 4. 4. při povodni („na 5 loket“), kterou začalo výjimečně mokré třetí, Vltava opustila dosavadní koryto u předměstí Žižkovic (na místě pozdějšího Karlína) a poblíž Invalidovny (asi v trase dnešního Rohanského nábreží, Sokolovské, Švábek a Voctářovy), kde stály dva vodní mlýny, a našla si nové hlavní řečiště s ohybem zkráceným o Rohanský a Libeňský ostrov (tímto korytem teče dodnes)
- 1771, 17. 3. povodeň „na 7 loket“
- 1784, 27.- 29. 2. katastrofální povodeň přišla po silných mrazech a zimě s hojností sněhu, když 27. 2. nastala náhlá obleva s teplým deštěm; Berounka, Sázava a Vltava se zcela nečekaně rozvodnily a ucply krami, v Praze řeka 28. 2. kulminovala téměř na 10 loktech (6 m) nad normálním stavem, na Staroměstském náměstí bylo 0,5 lokte (asi 30 cm) vody, zaplaveno bylo 114 ulic a zatopeno 785 domů, zřítíla se část pilíře uprostřed Kamenného mostu i se strážnicí a 5 strážníky v ní – šestý se zachránil; voda sahala Bradáči k pleši (5,50-5,75 m nad normál), průtok byl vypočítán na 4580 m³/s
- 1785 jarní povodeň, která „dobrala, co 1784 ponechala“
- 1795 jarní povodeň protrhla Novomlýnský jez
- 1799 jarní povodeň, při níž Vltava vystoupila na 4 lokty
- 1824, 25.- 27. 6. při svatojánské povodni zatopeny vltavské ostrovy a níže položené části města, voda vzala vojenskou plovárnu od malostranského břehu a vorové dřevo z Podskalí odnesla zčásti do Veltrus a zčásti až do Drážďan
- 1827, 1. 3. kulminace povodně na maximu 2 420 m³/s (první přesně změřená povodeň; od tohoto roku jsou uvedeny níže pouze povodně, při nichž maximální průtok přesáhl 2 000 m³/s)
- 1828, 24. 2. Vltava se vylila z břehů při povodni z tání ledu a způsobila velké škody
- 1830, 24. 2.-2. 3. povodeň, zaplavena Poštovská ulice; 1.3. kulminoval průtok na 2840 m³/s
- 1837, 18. 5. přívalová povodeň z dešťů (po předchozích několika velmi suchých letech)
- 1845, 28.- 30. 3. katastrofální povodeň: 28. 3. ráno dosáhla voda Bradáčovi k bradě, 29. 3. výška hladiny vrcholila na 5,77 m nad staroměstským vodočtem, kulminační průtok byl 4 500 m³/s; zaplavena byla velká část Starého Města, Malé Strany, Podskalí, Smíchova, ostrovy a téměř celý Karlín, v hl. m. Praze zatopeno 114 ulic, 946 domů (z celkového počtu 3106), 1657 rodin bez přístřeší; v Karlíně zatopeno všech 168 domů (s 12 000 obyvateli !), ve Velkých Holešovicích zatopeno 136 domů atd.
- 1847, červen povodeň
- 1862, 2. 2. kulminace povodně 3 850 m³/s – zatopena Kampa do výše 1. patra, Mariánské nám. a Karlova ul. až k portálu Clam-Gallasova paláce
- 1872, 26. 5. kulminace prudké povodně (průtok 3 330 m³/s) po intenzivních srážkách a povodni na Berounce
- 1876, 19. 2. kulminace povodně 2 674 m³/s
- 1890, 2.- 5. 9. katastrofální povodeň po vytrvalých deštích, výška hladiny dosáhla 5,32 m, kulminační průtok 3 975 m³/s - 4. 9. voda s naplavenými kmeny pobořila Karlův most (obnoven do 19. 9. 1892), zatopila kotelnu a přízemí Národního divadla, zatopeno bylo 4000 domů, u Invalidovny zahynulo 20 vojáků při pozdní demontáži pontonového mostu, 162 osob ze Štvanice se zachránilo útekem po žebříku na Negrelliho viadukt
- 1896, 6. 5. kulminace povodně 2470 m³/s
- 1900, 9. 4. kulminace povodně 2770 m³/s
- 1940, 15. 3. kulminace povodně 3245 m³/s (hladina převýšila o 7,5 m normál na novém vodočtu Modřany)

- 1947, 15. 3. kulminace povodně 2272 m³/s
- 1954, 10. 7. kulminace povodně 2275 m³/s (6,13 m n. m. v Modřanech) - po třídenním intenzivním dešti a povodni na Otavě; špičku povodně zmírnil volný prostor nové vodní nádrže Slapy (byl tu díky probíhajícím opravám)
- 1958, 8. 7. povodeň na Vltavě zcela zadržela dokončená vltavská kaskáda, rozvodněný Botič však zatopil Hostivař a další části města při svém řečišti (1960-63 proto byla vybudována Hostivařská přehrada a vodní nádrž)
- 1965, 11. 6. povodeň – kulminace 1373 m³/s –poprvé byl analyzován vliv manipulace na vltavské kaskádě na průběh povodně s ohledem na možnost chránit Prahu a byla zjištěna nepostačující retence nádrží kaskády; byla navržena modernizace jezů pod Prahou, aby bylo možno v co nejkratším čase zrychlit odtok povodňových vod, a řada dalších opatření.
- 2002, 12.-15. 7. ničivá povodeň po vytrvalých deštích v jižních a západních Čechách; zaplavila všechny pobřežní části města od Zbraslavi po Sedlec - s výjimkou Starého Města a jižní části Nového Města, které uchránila vysoká nábřeží a protipovodňové bariéry; nejvíce utrpěla Malá Strana a Karlín; kulminace povodně byla asi 5 500 m³/s (nejvíce ze všech měřených povodní) a voda sahala vysoko (asi 2 m) nad hlavu či „pleš“ Bradáče.

Z podkladů Archivu hl. města Prahy sestavil doc. Václav Ledvinka

V Praze 20. 7. 2005 zveřejnil Magistrát hl. m. Prahy jako tiskovou zprávu

Zpracoval a do PDF převedl Tomáš Sládek, Strany potápěčské